
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

אמנות כמחקר - 20590

תאריך עדכון אחרון 28-07-2019

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 4

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: לימודי התאטרון

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר דיגו רוטמן

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: diego.rotman@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס:

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

"אמנות כמחקר" (Research as Art, Research as Performance, Art as Research) היא גישה מתודולוגית באקדמיה המתייחסת לפרקטיקה יצירתית כאל חקירה רפלקסיבית בעלת משקל מחקרי משמעותי. פרקטיקה זו מתבצעת בדרך כלל על ידי אמן-חוקר ומציעה אופנים חדשים ליצירת משמעות וידע והצגתם.

בשני העשורים האחרונים הפכה "אמנות כמחקר" למסלול מחקרי בלימודים לתארים מתקדמים באוניברסיטאות רבות בעולם. יחד עם זאת, העיסוק בפרקטיקה אמנותית (ובקורס שלנו – עם דגש על תיאטרון ופרפורמנס) כמעבדת מחקר אינו חדש. לגישה זו רקע בתנועות האוונגרד של המאה ה-20 ובגישות הנסיוניות שהובילו, הן בפרקטיקה והן בתיאוריה, תוך יצירה של מושגים חדשים המכוננים פרקטיקה בין-דיסציפלינרית.

במהלך הקורס נלמד על אסכולות וגישות שונות שפעלו ברוח זו: הבאוהוס בגרמניה, בלאק מונטיין קולג' בארה"ב, המעבדות התיאטרליות של ולדיסלב מיירהולד בבריה"מ, יז" גרוטובסקי ומעבדת התיאטרון שלו בפולין, אאוג'ניו ברבה ותיאטרון אודין בדנמרק ועוד. במסגרת הקורס נעסוק גם בפיתוח של פרויקט יצירתי-תיאורי שיעניק לסטודנטים כלים להתנסות ב"אמנות כמחקר". העבודה תתבצע ביחידים או בקבוצות ותעסוק בנושא נבחר. התלמידים יחקרו אותו, יפתחו בעקבותיו פרויקט יצירתי-אמנותי (פרפורמנס, הצגה, וידיאו, תוכנית רדיו, מיצב וכו') ויכתבו עבודה שתבחן את התהליך ואת הפרויקט לאור הגישות השונות שנלמדו בקורס.

מטרות הקורס:

להכיר ולהבין את התפתחות הקשר שבין פרקטיקה אמנותית לעשייה בעלת משקל מחקרי. להתוודע אל ההגות התיאורטית המלווה קשר זה. לבחון ולנתח פרויקטים של "אמנות כמחקר" או "מחקר מבוסס אמנות", את ההישגים שלהם ואת מגבלותיהם. להתוודע ליוצרים מרכזיים בתחום התיאטרון והפרפורמנס שהשתמשו בפרקטיקה ה"אמנות כמחקר". להתנסות בפרקטיקה יצירתית אמנותית כדרך להיווצרות ידע ופרשנות. להתחקות אחר ההיסטוריה של הקשר בין פרקטיקה אמנותית למחקר דרך עבודתם של אמנים חוקרים באקדמיה ומחוצה לה. להתנסות בפיתוח של פרויקט מחקרי מבוסס אמנות.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

היכרות עם גישה מתודולוגית באקדמיה המתייחסת לפרקטיקה יצירתית כאל חקירה רפלקסיבית בעלת משקל מחקרי משמעותי. היכרות עם תנועות ודמויות היסטוריות שחיברו בין פרקטיקה אמנותית ללמחקר.

דרישות נוכחות (%) :

שיטת ההוראה בקורס: שילוב של קריאת טקסטים, הוראה פרונטלית, דיונים בקבוצות, עבודת מעבדה, פרקטיקה אמנותית וכתבה.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

אמנות כמחקר.
פרפורמנס כמחקר.
הבאוהוס, בלאק מונטיין קולג'.
המעבדות התיאטרליות של ולדיסלב מיירהולד, יז"ר גרוטובסקי, אאוג'ניו ברבה ועוד.

חומר חובה לקריאה:

ביבליוגרפיה (פרקים מתוך הספרים הבאים, ניתן לשינויים)

ארטו, אנטוניו. התיאטרון וכפילו. תל-אביב: בבל, 1996.

בן-שאול, דפנה. "כל האזרח יישבו בסוכות": הפוליטיזציה של המרחב הביתי בסוכת נצח" בתוך המחלקה האתגרפית של המוזיאון של העכשווי, לאה מאואס, דיאגו רוטמן (עורכים), ירושלים: האקדמיה של העכשווי, 2017, עמ' ???

ויטפורד, פרנק והיילברונר, עודד. באוהאוס. תל-אביב: רסלינג, 2012.

ליפשיץ, יאיר. מסורת מגולמת בגוף: ביצועים תיאטרוניים של טקסטים יהודיים. 2016.

Barba, Eugenio, Ferdinando Taviani, Judy Barba, Richard Fowler, Jerrold C. Rodesch, and Saul Shapiro. *Beyond the Floating Islands*. , 1986.

Barba, Eugenio. *The Paper Canoe: A Guide to Theatre Anthropology*. London: Routledge, 1995.

Braun, Edward. *Meyerhold: A Revolution in Theatre*. Iowa City: Univ. of Iowa Press, 2000.

Diaz, Eva. *The Experimenters Chance and Design at Black Mountain College*. Chicago: University of Chicago Press, 2014.

Grotowski, Jerzy. *Towards a Poor Theatre*. New York: Routledge, 2002.

Kershaw, Baz, (editor.) and Nicholson, Helen, 1958-, (editor.) *Research methods in theatre and performance*. Edinburgh Edinburgh University Press, 2011

Lewis, William W. and Tulk, Niki (2016) "Editorial: Why Performance as Research?," *PARtake: The Journal of Performance as Research*: Vol. 1 : Iss. 1 , Article 1. Available at: <https://scholar.colorado.edu/partake/vol1/iss1/1>

Leroux, Louis Patrick. (2012) "Theatre Production, Experiential Learning, and

Research-Creation in the Academy: An Anti-manifesto of
Sorts" *Canadian Theatre Review*, Volume 150, Spring 2012, pp. 97-99
Macleod, Katy, Macleod, Katy, 1948- and Holdridge, Lin, 1951- *Thinking through art
: reflections on art as research*. Routledge, London, 2006.
Schlemmer, Oskar, Moholy-Nagy, László and Molnár, Farkas. *The Theater of the
Bauhaus*. 1961.

Spatz, Ben. "Embodied Research: A Methodology" in *Liminalities: A Journal of
Performance Studies* Vol. 13, No. 2 (2017), pp.1-30

Hito Steyerl, "Aesthetics of Resistance? Artistic Research as Discipline and
Conflict", *eipcp*, 2010. <http://eipcp.net/transversal/0311/steyerl/en>

Turner, Jane. *Eugenio Barba*. London: Routledge, 2004.

Al Sharqy, Waseem. "Damascus Theater Laboratory", Meriem Harbi (trans.) in *Arab
Stages
Vol. 2, Nr. 1 (Fall 2015)*.

Welton, Martin. 2003. *Against Inclusivity: a Happy Heresy about Theory and
Practice*. *New Theatre Quarterly* 19 (4): 347-351.

Weiss, Peter. *Aesthetics of Resistance*, Volume 1. Duke University Press Books,
2010.

חומר לקריאה נוספת:

Additional and optional reading:

Michael Schwab & Henk Borgdorff, "Introduction", *The Exposition of Artistic
Research: Publishing Art in Academia*, Leiden University Press, 2014.
<http://www.researchcatalogue.net/view/60957/60958>

Kathrin Busch, "Artistic Research and the Poetics of Knowledge", *Art & Research: A
Journal of Ideas, Contexts and Methods*, Vol 2. No. 2, Spring 2009.
<http://www.artandresearch.org.uk/v2n2/busch.html>

Tom Holert, "Art in the Knowledge-based Polis", *e--flux*, issue 3, 2009.
<http://www.e--flux.com/journal/art--in--the--knowledge--based--polis/>

Dieter Lesage, "Who's Afraid of Artistic Research? On measuring artistic research
output" *Art & Research: A Journal of Ideas, Contexts and Methods*, Vol 2. No. 2,
Spring 2009. <http://www.artandresearch.org.uk/v2n2/lesage.html>

Simon Sheikh, "Objects of Study or Commodification of Knowledge? Remarks on
Artistic Research", *Art & Research: A Journal of Ideas, Contexts and Methods*, Vol 2.
No. 2, Spring 2009. <http://www.artandresearch.org.uk/v2n2/sheikh.html>

Hito Steyerl, "Aesthetics of Resistance? Artistic Research as Discipline and
Conflict", *eipcp*, 2010. <http://eipcp.net/transversal/0311/steyerl/en>

-
- Biggs, M. and Karlsson, H. eds. *A Companion to Research in the Arts*, European Art Research Network, 2011.
http://www.artresearch.eu/index.php/category/academy_vienna/
- Jonathan Lahey Dronsfield, "Theory as art practice: Notes for discipline", *Art & Research: A Journal of Ideas, Contexts and Methods*, Vol 2. No. 2, Spring 2009.
<http://www.artandresearch.org.uk/v2n2/dronsfield.html>
- Katy MacLeod and Lin Holdridge, *Thinking Through Art: Reflections on Art as Research*, Routledge, 2009.
- Sarat Maharaj, "Know--how and No--How: stopgap notes on 'method' in visual art as knowledge production", *Art & Research: A Journal of Ideas, Contexts and Methods*, Vol 2. No. 2, Spring 2009.
<http://www.artandresearch.org.uk/v2n2/maharaj.html>
- Michael Schwab, "Editorial statement", *The Journal for Artistic Research (JAR)*, issue 2, 2012. <http://www.jar--online.net/index.php/issues/editorial/483>
- Troubling Research: Performing Knowledge in the Arts*.
<http://troublingresearch.net/home/events/archive--of--events/>

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
 הרצאה 20 %
 השתתפות 20 %
 הגשת עבודה 0 %
 הגשת תרגילים 10 %
 הגשת דו"חות 0 %
 פרויקט מחקר 50 %
 בחנים 0 %
 אחר 0 %

מידע נוסף / הערות: